

USPEŠEN IN SREČEN ZAKLJUČEK VELIKEGA VESOLJSKEGA POLETA

«Voshod» se je včeraj vrnil na Zemljo in pristal skupno s potniki v Kazakstanu

Program je bil v celoti izpolnjen - Prvikrat so znanstveniki mogli neposredno izvrševati potrebna opazovanja v vesolju - Angleški znanstvenik ugotavlja, da ima SZ tri leta prednosti pred ZDA - Razglas CK KP SZ vsem narodom sveta in naprednemu človeštvu

MOSKVA, 13. — Vesoljska ladja «Voshod» je srečno pristala danes ob 8.47 (ob 10.47 po moskovskem času). Vsi trije kozmonavti so pri dobrem zdravju in se dobro počutijo. Ladja «Voshod» je 16-krat obkrožila Zemljo ter je bila v vesolju 24 ur in 17 minut.

Uradno sporočilo, ki ga je objavila agencija Tass, se glasi: «Nova vesoljska ladja «Voshod» s tremi člani posadke, ki jo je vodil pilot kozmonavt polkovnik inženir Vladimir Komarov in znanstveniki delovno posadko, ki sta jo sestavljala doktor v tehničnih vedah Konstantin Feoktistov ter zdravnik kozmonavt Boris Jegorov, je po uspešnem zaključku določenega programa o znanstvenem raziskovanju srečno pristala na Zemlji na prejšnjem določenem kraju ob 10.47 po moskovskem času.

Vsi člani posadke nove vesoljske ladje «Voshod» se počutijo dobro. Pri pristanku so kozmonavti Komarova, Feoktistova in Jegorova sprejeli športni komisarij, častni karli in prijatelji. Program znanstvenega raziskovanja, ki je bil določen za 24 ur poleta, je bil v celoti izpolnjen. Dobljene so bile dragocene informacije glede letenja skupine kozmonavtov, v kateri so bili specialisti na različnih področjih.

Prvikrat so znanstveniki lahko izvršili neposredna opazovanja v višjem prostoru. Dobljene informacije se sedaj urejajo in elaborirajo.

Neki časnikar agencije Tass je spomnil, da je prvi opazil vesoljsko ladjo, ko se je vračala na Zemljo, pilot z imenom Mihajlov. Številna letala in številni helikopteri so namreč bili v zraku na področju, kjer so pričakovali povratek «Voshoda». Na letalih so bili tudi padalci, ki so bili pripravljeni na odskok, če se ladja s kozmonavti, takoj po njihovem pristanku. Deset minut po pristanku «Voshoda» so piloti iz letalnih letal sporočili: «Ladja se zlahko vidi na tleh in poleg nje so vsi trije kozmonavti».

Agencija Tass navaja, da je «Voshod» pristal severno od ledine v severnem Kazakstanu, in sicer na poljih nekega kolhoza. Prvi so kozmonavte pozdravili delavci tega kolhoza. Pozneje so se kozmonavti odcepili s posebnim letalom v mesto Kustanaj. V tem mestu je bil pristojni urad za sprejem kozmonavtstva. Tajnik krajevnega komiteta komunistične stranke jim je

sovejski kozmonavti vrnejo na Zemljo. Na pristanku vesoljske ladje, t. j. ne da bi jo odkrili. Znano je, da so ameriški kozmonavti pristali v notranjosti kabine, toda ta je padla v morje. List piše dalje, da so ladjo «Voshod» ob povratku v atmosfero zadrževale močne zaviralne rakete, ki so se avtomatično prilagajale v majhni razdalji od Zemlje. Pri tem dodaja, da ladja, ki na ta način zmanjša hitrost, «visi v zraku in se polagoma bliža tlom kakor helikopter».

Dopisnik «Izvestij» ugotavlja tudi, da je vsa posadka v končni fazi poleta zahtevala, na bi se poskus nadlevala še en dan. Glavni konstruktor pa je poudaril, da se je treba držati programa. Dopisnik poudarja tudi, da so bili kozmonavti lahko obločeni. To pot niso bili obločeni v običajne skafandre, na glavni niso imele težkih čelad kakor njihovi predniki. Tudi obuti niso bili.

Glavni konstruktor je včeraj v bližini kozmodroma v Bajkamuru izjavil časnikarjem: «Voshod» je vesoljska ladja s tremi prostori. Ne predvidevamo, da bi astronauti odskočili iz kabine, temveč bodo ostali na ladji do izpusta, ko bo ta pristala na Zemlji. Poudarjam, da bo pristanek rabel, to se pravi, da bo hitrost ladje, ko bo pristala, skoraj nična ali malenkostna. Ta namen je «Voshod» opremljen

s posebnim sistemom. Ni se bati za primer, da bi pristala na nepravilnem mestu, ker je nepotopljiva».

Kozmonavt Pavel Popovič pa je dopisniku nekega časopisa omenil možnost novih poletov in dejal, da bo prihodnji korak v tem, da se postavi na tir okoli Zemlje vesoljska postaja, s katere bi nadaljevali polet na druge planete. Popovič je tudi izjavil, da bodo imele prihodnje vesoljske ladje na krovu nekaj duceatov specialistov. «Izvestija» pišejo, da bi sovejskim letalom mogli slediti medplanetarni prekomorniki z velikim številom potnikov na krovu. List dodaja, da bi to bil ločen razvoj procesa, v katerem je Sovjetska zveza pripravila medcelinske balistične rakete, prvi zedskili sateliti, prvi sončni sateliti, prve vesoljske ladje, ki so letale okoli Zemlje in okoli Lune, in končno obilne vesoljske ladje.

Centralni komitej KP SZ je poslal brzojavko s čestitkami vsem, ki so prispevali k uspehu poletja s ladjo «Voshod». Isti centralni komitej je skupno s predsediljem vrhovnega sovjeta SZ in s sovejsko vlado izdal razglas narodu Sovjetske zveze, narodom in vladam vseh držav ter vsemu naprednemu človeštvu. Razglas ugovljuje, da je vesoljska ladja preletela 70000 kilometrov. Vse čas letenja so aparat redno delovali in s tem omogočili kozmonavtom vse potrebne pogoje za krmarjenje ladje in za znanstvena opazovanja ter za povratek na Zemljo. Dalje pravi razglas, da je polet Komarova, Feoktistova in Jegorova odprl novo fazo pri obvladovanju vesolja in hkrati dokazal visoko kakovost in popolnost sovejske vesoljske tehnike. Polet je hkrati nudil neprecenljiv prispevek znanosti v zvezi s daljšimi vesoljskimi poletji večjih skupin kozmonavtov.

Zatem ugotavlja dokument ogromen napredek na področju vesoljskih raziskovanj in prispevek, ki ga je glede tega nudila Sovjetska zveza, in dodaja, da Sovjetska zveza brez prestopa izvaja leninistično politiko miru na Zemlji in se odločno zavzema za izključno mirno uporabo vesolja in za to, naj bi kozmos postal področje obširnih znanstvenih raziskovanj v korist človeštva, ne pa oporišča za jedrska orožja. Zatem poudarja razglas, da se Sovjetska zveza bori za splošno in popolno razorožitev in za reševanje vseh sporov med državami izključno z mirnimi sredstvi, čna s slovesnim poveljem mladinskega naselbino in odnešil spornice terene, ki jih je zgradila mladina.

Velika ploha z vetrov v Sarajevu je danes jutraj prekinila telefonske zveze Sarajeva z ostalimi kraji države. Predvečernim je na področju Sarajeva vladalo veliko neurje. Našalski Sotjeska in njeni prietoki so odnešli pet cestnih in železnih mostov, več sto metrov železniške proge in ceste in na ta način odrezali več vasi od ostalih krajev Jugoslavije. Hudourniki so poplavlili mladinsko naselbino in odnešil spornice terene, ki jih je zgradila mladina.

Jedrski poskusi v ZDA

WASHINGTON, 13. — Ameriški departma za obrambo je sinoči sporočil, da so ZDA po podpisu moskovske pogodbe o delni prekidu jedrskih poskusov napravile 35 podzemeljskih jedrskih poskusov. Predstavniki Pentagona je izjavil, da se naš jedrski arzenal razvija, kakor predvideno. Dodal je, da je program podzemeljskih jedrskih poskusov v celoti v skladu z zahtevami varnosti ZDA.

De Gaulle v Braziliji

RIO DE JANEIRO, 13. — Francoski predsednik de Gaulle je prišel danes na krizarki «Colberta» iz Montevidea na uraden obisk v Brazilijo. Ladja je pristala v Rio de Janeiro. Pozno popoldne je de Gaulle prišel v spremstvu brazilskega predsednika Castela Branca z letalom v prestolnico Brazilijo. V Rio de Janeiro je de Gaulle oostal samo 40 minut in je položil venec le spomeniku neznemu vojaku.

JUTRI V VELIKI BRITANJI PARLAMENTARNE VOLITVE

Laburisti in konservativci prepričani, da zmagajo

V zadnjem času se je volilna tehnika nagibala v korist laburistov - Komentarji tiska

LONDON, 13. — Volilna kampanja v Veliki Britaniji se danes zaključuje. Volitve bodo v četrtek, 15. t. m. Med dolgo volilno kampanjo nista konservativna in laburistična stranka izbrali sredstev, da bi si zagotovili zmago na volitvah. Zlasti vlada razburjenje v konservativni stranki, ker se tehnika volilnega razpoloženja zadnje dni vedno bolj nagiba v prid laburistom. Laburisti pričakujejo, da bodo zmagali z večino 50 poslancev. Pred dnevi pa sta voditelja obeh strank, konservativni prvak Home in laburistični prvak Wilson skoraj istočasno na ločenih tiskovnih konferencah v Londonu napovedala vsak zase odločno zmago. Toda ugledni konservativni prvak Quintin Hogg je na tiskovni konferenci podvomil o zmagi kon-

servativcev. Izjavil je, da v četrtek ne bo šlo za zmago te ali one stranke, pač pa gre za prihodnost Britanije. To njegovo izjavo ocenjujejo kot izraz vzdržljivosti in negotovosti stranke.

Londonski «Times» je te dni pisal, da se volivcem ne bo lahko odločiti, razen najbolj vdanim pristajem te ali one stranke, saj sta oba volilna programa, konservativni in laburistični, «emešnica na prednega in nazadnjakega, v kateri je naprednega manj».

Pri analiziranju nalog, ki čakajo novo vlado, poudarja list, da je poglavitne važnosti modernizacija gospodarstva in ostalega življenja. Po mnenju lista Home vse preveč misli na atomsko bombo in vse premalo na potrebo po modernizaciji Britanije. To je Home

očital tudi laburistični voditelj Wilson, ki je dejal, da水汽 Ace vedno živi v stratosferi s svojo lubo bombo».

«Daily Mirror» napoveduje za neslavo zmago Wilsonu in prav tako tudi neodvisni list «Sun», ki pravi, da skrajni čas za spremembo oblasti. Pred trinajstimi leti, ko so konservativci prevzeli oblast, je znašala skupna moč funta 20 šilingov, zdaj pa 13.5. Življenjski stroški so se povečali na volitve bo odšlo približno 28 milijonov volivcev, da izvolijo 630 poslancev. Za ta mesta se poteguje 1700 kandidatov, ki pripadajo skoraj vsi trem glavnim strankam, konservativni, laburistični in liberalni. Med temi pa so tudi komunistični kandidati, irski nacionalisti in nekateri drugi.

poleta sovejskih astronautov okoli Lune ali pristanka na njej priložnost novembra 1967, ker bo tedaj 50. obletnica oktohrske revolucije.

V angleških vesoljskih krogih so mnenja, da bi utegnili biti potovanja okoli Lune eden prihodnjih korakov v sovejskem programu. To bi se utegnile zgoditi tudi letos, čeprav prejšnji sovejski poskusi opominjajo, da so prejšnji potrebni daljši poleti kakor sedanjí, ki je trajal 24 ur.

V istih krogih so mnenja, da je bila sovejska vesoljska ladja zgrajena prav v ta namen, in dejstvo, da je bila posadka obložena v normalne volnene obleke, pomeni, da je bila vesoljska ladja zgrajena za polete na veliko razdaljo. Glasilo kitajske komunistične stranke je objavilo poročilo o izstravitvi «Voshoda» v članku na dan predzadnje strani brez komentarja. Ostali kitajski časopisi pa sploh ne poročajo o tem.

Čestitke Merzagore Mikojanu

Namestnik predsednika republike Merzagora je poslal danes brzojavko predsedniku vrhovnega sovjeta SZ Mikojanu, ki se glasi: «Ob srečnem zaključku novega vesoljskega poleta astronautov «Voshod» želim sporočiti vam in narodom Sovjetske zveze čustva priprane občudovanja italijanskega naroda in moja osebna čustva za to novo pridobitev znanosti kot napoved nadaljnjega napredovanja človeštva za boljše in mirnejše sožitje med narodi».

Na domu znanstvenika Konstantina Feoktistova: njegov sin Andrijaša z dedom Pjotrom, ko obudujeta sliko kozmonavta

Merzagora sprejel indonezijskega predsednika Sukarna

Poslanci začeli razpravo o ukrepih proti konjunkturi

Belgijski predsednik vlade Lefebvre in zunanji minister Spaak prispela sinoči v Rim - Danes se začne zasedanje centralnega odbora KPI

Neugodna trgovinska bilanca Italija-ZSSR

RIM, 13. — Začasni predsednik republike Merzagora je danes dopoldne sprejel indonezijskega predsednika Sukarna, s katerim se je na kratko zadržal na vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Sukarno je ponovil svojo iskreno željo, da bi predsednik Segni čimprej okreval. Zunanji minister Saragat pa je sprejel luksemburškega zunanjega ministra Fischbacha, s katerim sta izmenjala misli glede možnega razvoja evropske integracije.

Danes sta prispela z letalom v Rim belgijski predsednik vlade Lefebvre in zunanji minister Spaak: prvi se bo udeležil VII. zasedanja evropskih demokratičnih občin, Spaak pa prihaja na povabilo zunanjega ministra Saragata in bo imel jutri z njim dva razgovora o vprašanjih, ki zanimajo obe državi, zlasti pa o vprašanjih v zvezi z gospodarsko in politično integracijo Evrope.

7. t. m. je stopil v veljavo zakon, ki ureja prodajo nekaterih proizvodov, kot n. pr. avtomobilov in motorov, kolev, motorov, televizorjev in radijskih sprejemnikov, magnetofonov, gramofonov, hladilnikov, pralnih strojev, sesalcev za praš in drugih električnih naprav za potrebe gospodinjstva. Ta zakon je bil objavljen v uradnem listu 22. septembra. No. ve določbe o prodaji na obroke ne veljajo za avtomobile, ki so namenjeni za javni prevoz (taksiji).

Vodstveni odbor demokratičnih občin Restiva, ki ga vodi predsednik KD zastavlja predsedniku vlade jutri dopoldne v zvezi s predstavitvijo republik. Podobno vprašanje bodo postavili tudi liberalni poslanci.

Predsednik vlade Moro je dostavil danes dopolne tajništvo predsedstva republike vprašanja, na katera mora odgovoriti kolegij zdravnikov, ki ima v oskrbi predstavniki republik Segnia. Ta kolegij bo imel danes posvet, da bi odgovoril na ta vprašanja. Prevladuje mnenje, da zdravniki ne bodo dali dokončnega odgovora na ta vprašanja, ker bi tak odgovor bil v nasprotju s sicer počasnim, vendar pa stalnim boljanjem zdravstvenega stanja predsednika Segnia.

V poslanski zbornici so začeli danes razpravo o vladnih ukrepih proti gospodarski konjunkturi, ki je senat že odobril: gre namreč za sledeče ukrepe: država prevzame nase breme za finansiranje nekaterih oblik obveznega socialnega zavarovanja; povziranje dohodninskega in dopolnilnega davka ter poseben davek na dohodek od luksuznih zgradb. Govorniki o položju se v svojih govorih satri-

jevali, da ti ukrepi ne bodo imeli nobenega resnega vpliva na gospodarsko konjunkturo, medtem ko da je edini tak resen ukrep — po dajanju v veljavo zakona o povzemanju splošnega davka na promet (IGE) — senat zavrnil; govorniki vladne večine pa so utemljevali nujnost teh ukrepov.

V senatu so ratificirali pridružitve Turčije evropski gospodarski skupnosti in videmski sporazum o obsejnim osebnem prometu med Italijo in Jugoslavijo.

Na današnji seji vodstva PSI je tajnik stranke De Martino obrazložil glavne potoze svojega poročila, ki ga bo podal na jutrišnjem zasedanju centralnega odbora PSI: to zasedanje bo posvečeno predvsem pripravi predvolilne kampanje za upravnne volitve 22. novembra.

Jutri bo zasedal tudi centralni odbor KPI, ki bo razpravljal o vprašanjih odnosov med komunističnimi strankami raznih dežel, zlasti v zvezi s sovejsko-kitajskim ideološkim sporom. Na dnevnem redu je je poročilo Berlinguerja o »splošnem mednarodnega delavskega gibanja«. V zaključnem dokumentu, ki ga bo odobril centralni odbor, bo KPI poudarila svoje stališče o nedavnem sovejskem predlogu, da se skliče v polovici decembra v Moskvi pripravljana konferenca nekaterih komunističnih strank, na kateri naj bi pročili in diskutirali o stališču raznih komunističnih strank glede tega, kar se označuje za »kitajski razkol«.

Na tej konferenci bi voditelji nekaterih komunističnih strank morali izraziti svoje stališče glede tega, ali naj se sredi prihodnjega leta skliče konferenca predstavnikov vseh komunističnih strank, da bi zavzele uradno stališče glede sovejsko-kitajskega ideološkega spora.

V zvezi z obiskom italijanskega ministra za zunanjo trgovino Matarella v Moskvi se v pristojnih italijanskih krogih izraža upanje, da bo ministru uspelo dobiti pojasnilo o vzkrokih, zaradi katerih se je italijanski izvoz v ZSSR zmanjšal za 43,3 odst., medtem ko je italijanski uvoz iz ZSSR padel za 15 odst., hkrati pa odpraviti te vzroke, ki so povzročili tako, da Italijo neugodno trgovinsko bilanco. Tako »tagočno sovejskih na-

Pilot Komarov

Znanstvenik Feoktistov

Zdravnik Jegorov

Na domu znanstvenika Konstantina Feoktistova: njegov sin Andrijaša z dedom Pjotrom, ko obudujeta sliko kozmonavta

Bombni atentat v bližini Bocna?

BOCEN, 13. — V Bocnu in bližnji okolici so danes okrog desete ponoči slišali močno eksplozijo, ni so pa še ugotovili kje je prišlo do nje. Niti kaj je eksplodiralo, vendar pa ni bilo poškodovano niti električno niti telefonsko omrežje.

Na majhnem vojaškem tovornem avtomobilu, ki je parkirani pred vojašnico karabinerjev v Bocnu, pa so odkrili naboj, ki so ga nato razstrelili. Niso se mogli ugotoviti, ali so naboj namestili v Laivesu, preden se je polkovnik Giglio odpravil z njim v Bocen, ali pa ko je tovrstnik nezavaran parkiral kakih deset minut pred vojašnico.

V kraju Valseggio sul Mincio blizu Verone so na domu nekega 25-letnega mizarja odkrili veliko zalogo orožja in streliva. Mizarja so aretirali. Izjavili je, da je orožje odnesel iz vojašnice v Bocnu, ko je bil tam vojak, in to da bi si napravil zbirko orožja in streliva ter za uporabljanje tega na lovu in pri ribolovu.

Delegacija FLN v Rimu

RIM, 13. — Davi je prispela v Rim delegacija alžirske narodnoosvobodilne fronte, ki je gost KPI Italije. Na letališču so delegacijo sprejeli člani tajništva KPI in alžirski poslanec v Rimu. Alžirsko delegacijo vodi član političnega urada stranke FLN in podpredsednik narodne skupščine Ait Hocine Mohamed.

Tajništvo KPI je zvečer javilo, da je delegacija FLN imela pri razgovoru v tajništvo stranke s tajnikom Longom in z drugimi člani vodstva centralnega komiteja. Po večerji je alžirskemu poslanstvu v delegaciji prisostvovali prejavljajo dokumentarni film o Togiatijevem pogrebu in dokumentarna filma o delavskih borbah v Italiji.

Truman v bolnišnici

INDEPENDENCE (Missouri), 13. — Bivšega predsednika Trumana so nocoj nujno odpeljali v bolnišnico. Truman, ki ima 80 let, se je onesvestil v svojem uradu in se je pri padcu ranil v glavo. V bolnišnico je takoj prišel tudi njegov osebni zdravnik.

Številne štipendije v SFRJ za specializacijo v tujini

Velik porast turističnega prometa v Jugoslaviji

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 13. — Komisija za kulturne stike z inozemstvom bo dodelila v prihodnjem letu 160 štipendij za enoletno specializacijo v inozemstvu diplomiranih visokošolcev, sodelavcev znanstvenih ustanov in talentiranih umetnikov. Štipendije se bodo dodelile za naslednje države: Avstrijo, Belgijo, Bolgarijo, Čehoslovaško, Dansko, Finsko, Francijo, Grčijo, Holandsko, Italijo, Iran, Irak, Izrael, Indijo, Japonsko, Madžarsko, Norveško, Vzhodno Nemčijo, Poljsko, Romunijo, Sovjetsko zvezo, Sudan, Švedsko, Švico, Tunisijo, ZAR in Veliko Britanijo. Prihodnje leto bo komisija za kulturne stike z inozemstvom razpodelila tudi 220 štipendij, ki bodo razdeljene šolnikom osnovnih, višjih in srednjih šol za izpopolnjevanje jezika

Na tečajih v Sovjetski zvezi, Franciji, Italiji, Vzhodni Nemčiji, Belgiji, Švici in nekaterih drugih državah.

Po najnovejših podatkih je v prvih osmih mesecih obiskalo Jugoslavijo nad 1.700.000 tujih turistov, torej za 30 odst. več kot lani v tem času. Glede na dejstvo, da obisk v septembru ni zastajal za letošnjo leto, se računa, da bo letošnji obisk presegel 2.300.000 turistov. Kot prejšnja leta je tudi letos največ turistov iz Zahodne Nemčije: okrog 750.000, torej za 35 odst. več kot lani, zatem iz Avstrije okrog 300.000, Italije okrog 190 tisoč. Relativno največji porast beleži obisk iz vzhodno-evropskih držav. Tako je na pr. obisk iz Čehoslovaške še enkrat večji od lanskega ob istem času.

B. B.

Zaradi ravnanja vodstva sindikata Delavske zbornice ni prišlo do enotnega nastopa uslužbencev

V BRK LIBERALIZMU IN STARIM ROMANTIKOM

Pariz bo moral odstopiti del svoje sedanje vloge

Do kakšnih sklepov so prišli člani komisije za «decentralizacijo» Francije - Pariz se že duši v samem sebi, podeželje pa je zanemarjeno

PARIZ, oktobra. — Lepa «Mariana» nas je z marmornatimi očmi gledala s starega kamina, pred katerim so stali komisarji za decentralizacijo, predsednik, komisije za ureditev teritorij Lamour ter vladni delegat Guichard razlagali, kakšna bi naj bila Francija leta 1985. Najbolj centralizirana država v Evropi, ki jo simbolizira en lik s kamina, bi morala postati država ne z enim središčem — Parizom — pač z osmimi, desetimi središči, od katerih pa bi vsako bilo popoln središče: s svojo industrijo, znanostjo in vsem ostalim.

Sedaj ima Francija 48 milijonov prebivalcev, čez 15 let jih bo imela 60 milijonov. Kaj bodo težišči, ki bodo dobili za poselitve, kje bodo živeli, k čemu bodo težili — vse to so skrbi posebnega organa, ki je sedaj predložil svoje prvo poročilo. Osnovno pravilo, ki ga je ta ustanova predložila, je: ne sme biti tako, kot je bilo doslej! To pomeni, da ne sme biti kot je danes, ko vse tišči v Pariz, ki je s svojo okolico dosegel 8 milijonov 600 tisoč prebivalcev in ko so hkrati cela področja Francije prazna in nerazvita področja brez lastne industrije, s poljedelstvom brez perspektive in s provincialno miselnostjo.

Sveveda je Francija država s tako imenovanim liberalnim sistemom, kar med drugim pomeni, da v njeni državi uredujejo predvse ideje, da se mora gospodarstvo ravnati tako, kot to zahteva tržišče. Potemtakem velja tudi pravilo: Ali ni načrtovanje, kako naj se kak predel razvija — tuje miselnosti družbenega razreda, ki je na obziru?

Toda sedanja družbena ureditev prehaja iz faze liberalne stihije v fazo načrtnega vodenja. To je polje, ki se kaže na več področjih. Država je nosilec razvoja in v praksi, da je treba razvijati načrtovanje. Nedavno je npr. izšel načrt petega štiriletnega plana, ki je formalno sicer le plan orientacije in napotkov, v bistvu pa je plan priprave. Država sicer ne zanika privatne iniciative, kljub temu pa najde način, da gospodarstvo usmerja tako, kot meni, da je potrebno. Bančni režim, kjer prevladuje državni kapital; davčni sistem, ki ga dirigira državna administracija; privilegirano ravnanje s onim industrijscem, ki se pokorava naravi in, končno, lastne, državne investicije v industriji, ki se ji daje prednost, ter izbira lokacij, ki poudarjajo težnje nadaljnjega razvoja — vse to so načini, s katerimi država vodi in usmerja novo pot ali vsaj novo smer razvoja.

Teorično, država tega javno ne priznava. In sedaj, ko smo silili predsednika Lamourja, smo opazili njegove napore, da naj bi intencionalno velika načrta razvoja Francije ne bila podobna tistemu, kar se hoče od zgodovine izteciati: vse to je torej, prostovoljno, vse to so le navesti, nič se ne vsiljuje. Ker družbena zavest razreda, ki je na obziru, ni šla tako, kot bi bilo v skladu s gospodarskim razvojem in potrebami, je treba previdno delovati, vplivati.

Od tod tolikšna kopica razlag: prvo poročilo je omenjena komisija za ureditev področij obsega 110 gosto tipičnih strani. Z druge strani pa so člani komisije priložili tisk, naj poveča svoje napore, da razbije staro miselnost, ki je že vrojena v vsakem Francozu in sicer miselnost, da je Francija svobodna in da počne, kar se mu zahoče. Naloga tiska je, da Francozu sedaj pove, da ni vse tako, kot misli, kar da bo, če bo nadaljeval po stari poti, vse to privede v kaos.

Ureditev področij je snov, ki zajema celo kopico dejavnosti: industrijo, kmetijstvo, urbanizem, podeželske aglomeracije, trgovino, stanovanstvo, komunikacije, kulture, prosveto, zabavo... Do sedaj je gospodarstvo razvijalo spontano težilo k področjem, ki so bila razvita, ker nudiijo pač najboljše pogoje za nadaljevanje ekspanzije. Toda to je privedlo do motenj v ravnotežju med različnimi področji države. Pariz, ki je bil grajen za 3 milijone prebivalcev, postaja vedno bolj zasiten, zadušljiv, tesen; podeželje pa živi. Posledice te stihije je treba popraviti, celo odstraniti.

Tako se odpira ponovno stari dialog med Parizom in podeželjem. Težnja ni v tem, naj bi se Pariz ustavi na tem, kar je dosegel in naj bi se dala večja poraznosta podeljiti. Cilj je, naj bi se Pariz z vsjo svojo infrastrukturo razvijal tako, da bi zadostil množici, ki v njem živi, in tudi širši okolici. Toda hkrati je treba razvijati tudi druga mesta, kot so Lille, Lyon, Marseille, Bordeaux, Nantes, Grenoble, Toulouse in druga. Z dneves Pariz ne more zadostiti več potrebam dotoka novih ljudi in zato odbija notranjo migracijo, ki se začnena Franciji na druga velika mesta Evrope. To težnjo mora država podpreti.

Pariz je postal samemu sebi pretesen. Za to niso potrebni nobeli statistični podatki. Promet se duši. Ozke ulice in tudi široki dvorredi. Okoli 40 odst. anketiranih Parizčanov se je izjasnilo, da je promet najbolj akutna skrb metropole. Večina, tudi lastniki avtomobilov, se je izrekla za javna prometna sredstva. Parizu primanjkuje šol. Na sorbonskem vseučilišču študenti sedijo na stopniščih. Velike trgovine so tako natrpane s kupci, kot stojšča na nogometnih igriščih.

Zato je razumljivo, da mnogi težijo k razbremenitvi takšnega stanja. Brž ko se na nekem predmetnem področju ulla izrodi prometu, spregovori na otviriti sam minister; brž ko odpre svoja vrata učencem nova šola — se slišijo slavospevi; otvortev nove trgovine spremljajo velike re portaze, celo filmske kamere. Iz rošitev namenu nove garaže je že dogodek dneva. In tako v ne dogled.

Angličji bodo šli na volitve. Anketa pravi, da bodo zmagali laburisti. Kaže pa, da njihova zmaga ne bo tako močna kot so se nadejali pred meseci. Na sliki vodja laburistov Wilson deli avtogara pristase

PO VELIKANSKEM USPEHU SOVJETSKIH TEHNIKOV IN ASTRONAVTOV

Zdravstvena plat astronautike odpira še celo vrsto problemov

Pospšek ni majhna stvar - Pri poskusih so hromozomi popokali - Astronavti ne bodo imeli več moškega potomstva? - Kaj pa «kolektivna psiha»?

Kot tudi 53 ur, ki so jih preživeli v vesolju ameriški kozmonavti, so odprle vrsto zapletenih bioloških problemov. Ne bomo navajali vsega njegovega dolgega razlaganja, posebno ne problema, ki nastaja s tako imenovano ekzozmočno psihologijo. Ustavili se bomo raje pri vrsti ugotovitev zdravstvene značaja, ki so večinoma manj kot v vesoljski tehniki, pač pa v sebi. Vsa delčka njegovega telesa postaja od sedem do osemkrat težji. Posebno težka postaja njegova kri, tako da mora njegovo srce opraviti nekoliko likotnejše delo, da bi vrnilo svojo nalogo, potiskanje krvi po telesu. Kozmonavti, pa tudi bolj svobodni, kot so sedanj trije, ki mora zdržati izreden napor, se tako utrudi in po prvem najhujšem pospšku ga lahko primerjamo s športnikom, ki je ves zadihan prišel na cilj 1500 m dolge proge.

Zato je logično, da mora biti astronauti atlet, pa čeprav hkrati danes govorijo, da so vsi kozmonavti izredno zdravi. Na mestu, nam povejo sledeči podatki: Ritem srčnega utripa pri sovjetskem kozmonavtu Bikovskem se je med prvimi poskuski dvignil od 68 na 145 utripov v minuti, pri Valentinu Tereskovu pa od 84 na 145. Vsa celica v kozmonavtomatov organizmu pa trpi to povečanje. Druga težava, o kateri se je bolj malo govorilo, pa je tako imenovana vibracija raket. In vse raketne vibracije, to se pravi se tresejo, kajti gorivo doteka v komoro za izgorjevanje v sunkih in to povzroča izredno trenenje raket. Shepardova raketa je tako vibrirala, da astronauti ni mogel držati v roki švinčnika, da ni mogel celo prebrati napisa nad instrumenti.

Tudi zaviranje zaradi trenja z atmosfero ustvarja izredno močne vibracije. «Zaprmo oči in se stisnemo vase, je pojasnjeval Gagarin. Vesoljska ladja se spremeni v razbežan ščit proti požaru. Astronavti imajo vidi, da njegovo letalo lrvl po razkopani cesti in da se je znašel v vročem prostoru brez teže.

Zaviranje pomeni zmanjšanje kajti sicer bodo ali tudi dobri narci po vodi. Zbujate ljubosumnost, kjer ni potreba.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Več družnosti in vse bo slo prav. Neke oseba bi vam rada podtaknila to, česar vi niste krivi.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.1965) Sreča je na vaši strani in te sreče ne smete zamuditi. Nepriznava vam tekmovalno vzdušje v družini.

VOĐAR (od 21.1. do 19.2.1965) Lahkoto se boste otresli vsesplošnih obveznosti. Drugič več pozornosti. Na potovanje boste morali.

RIBI (od 20.2. do 20.3.1965) Preradi se potiskate v ospredje. To vam pogosto škoduje. Tudi v ljubezni več previdnosti.

Horoskopski pregled za leto 1965. Vse leto bo preteklo v znamenju velikega uspeha. Vse leto bo preteklo v znamenju velikega uspeha.

Horoskopski pregled za leto 1965. Vse leto bo preteklo v znamenju velikega uspeha. Vse leto bo preteklo v znamenju velikega uspeha.

Horoskopski pregled za leto 1965. Vse leto bo preteklo v znamenju velikega uspeha. Vse leto bo preteklo v znamenju velikega uspeha.

Horoskopski pregled za leto 1965. Vse leto bo preteklo v znamenju velikega uspeha. Vse leto bo preteklo v znamenju velikega uspeha.

EVROPA NE BO VEČ ODVISNA OD UVOZA?

Severno morje bo morje nafte

Na Holandskem so odkrili velikanska ležišča podzemeljskega plina, pod Severnim morjem pa pravo morje nafte. Potrebna finančna sredstva so se že našla

Holandska in Velika Britanija sta bili že zdavnaj smatrani kot deželi, ki sta skrajno siromašni, kar se tiče rudinskih bogastev. To pa je veljalo vse do pred nedavnim, ko se je začelo mrzlično iskanje tako imenovanega črnega zlata — nafte. Holandski in angleški geološki strokovnjaki so odkrili, da se na površini 300.000 kvadratnih kilometrov pod morsko gladino v obalnem pasu Anglije, Holandske, Nemčije, Danske ter Norveške križajo ogromne rezerve nafte. Do pred nedavnim je dvajset petrolejskih družb mrzlično iskalo to črno zlato, danes pa se je v to iskanje angažiralo že 49 velikih družb. Vsa dan se mečejo v sivozelene vode Atlantskega in Rokavskega preliva do severne Norveške milijarde, ki se trošijo za poskusna vrtnja, finančni krogi iz Haaga, Londona in Hamburga pa so po zagotovilih in prognozah strokovnjakov prepričani, da se bodo njihova sredstva, ki jih vlagajo v ta namen, v bližnji bodočnosti podesetorila.

Vse to se je začelo 14. avgusta 1959 v holandski pokrajini Groningen. Tega dne so v bližini nekakega majhnega naselja dokončali prvo vrtno do 3000 m pod površino in tedaj se je iz podzemlja zasililo strahovito gromenje. Bilo je očito, da so vrtni stroji privrli do velikanskih zalog podzemeljskega plina. Podzemeljski plin pa je znanilec nafte.

Po vrsti vrtn, ki so jih napravili v letu 1961, so strokovnjaki ocenili, da so zaloge podzemeljskega plina na omenjenem področju Holandske tako velike, da so jih ocenili na 60 milijard kub.m. Toda to je veljalo le za leto 1961, kajti v naslednjem letu so merjenja povedala, da gre za ležišča podzemeljskega plina za kakih 150 milijard kub.m. Strokovnjaki pa mislo bili zadovoljni niti s tem. V lanskem letu so njihove ugotovitve privedle že do kalkulacij o 400 milijardah, v dosedanjih mesecih letošnjega leta pa so geologi ugotovili, da so zaloge podzemeljskega plina na omenjenem področju Holandske tako velike, da so jih ocenili na 60 milijard kub.m. Toda to je veljalo le za leto 1961, kajti v naslednjem letu so merjenja povedala, da gre za ležišča podzemeljskega plina za kakih 150 milijard kub.m. Strokovnjaki pa mislo bili zadovoljni niti s tem. V lanskem letu so njihove ugotovitve privedle že do kalkulacij o 400 milijardah, v dosedanjih mesecih letošnjega leta pa so geologi ugotovili, da so zaloge podzemeljskega plina na omenjenem področju Holandske tako velike, da so jih ocenili na 60 milijard kub.m.

To odkritje je ta predel Holandske spravljal takoj na drugo mesto na svetovni lestvici po bogastvu podzemeljskega plina. Pred tem področjem je po količinah podzemeljskega plina na svetovni lestvici samo neka pokrajina v ZDA, v kateri so 1919. leta odkrili podzemeljsko ležišče plina, za katerega so ocenili, da vsebuje dve milijardi kubnih metrov plina. Iz te ameriške velikanske zaloge podzemeljskega plina so do sedaj na površini izločili 900 milijard kubnih metrov.

Na račun tega odkritja se v zadnjih treh letih ni temeljito spremenila le energetska situacija Holandske, pač pa vse zahodne Evrope. Ko se bo izkoriščanje podzemeljskega plina na Holandskem začelo v polnem obsegu in ko bodo predelane plinovodni v razne predelne zahodne Evrope, bo iz tega predela Holandske odhajalo na leto 30 milijard kubnih metrov plina. Vsa Holandska porabi sedaj 3,9 milijarde kubnih metrov plina na leto, ki ga pridobiva iz koksne. Ko pa bodo vse energetske vire toplote na Holandskem zamenjali ali usposobili za rabo podzemeljskega plina, bo Holandska porabila na leto okoli 15 milijard kubnih metrov plina, preostalih 15 milijard kubnih metrov pa bo preostalo za izvoz, ki ga bo Holandska z lahkoto dobavljala sosednim državam, kajti cena njenega podzemeljskega plina pa bo za 25 odst. nižja od cene podzemeljskega plina, ki ga črpa v katerem koli drugem predelu Evrope.

Toliko o tem velikanskem bogastvu podzemeljskega plina na Holandskem. Toda še veliko bolj važna bo eksploatacija nafte iz obalnega pasu Severnega morja. To pride se posebej do veljave zaradi dejstva, da mora Evropa sedaj uvažati okoli 90 odst. vseh potreb nafte in naftnih derivatov. Toda ta velikanska dela, ki so potrebna za črpanje nafte iz pasu Severnega morja, terjajo velikanska kapitalna sredstva. Ker so nahajališča nafte pod vodami Severnega morja v globini od 150 do 200 metrov, bodo morali za vrtnje uporabljati najnovejše naprave za vrtnje na vodi in sicer tako imenovani «Blue Water». Ta naprava je nekaj podobnega onim, ki jih uporabljajo v Geli pri Siciliji. So to dobro opremljene industrijske terase, kot jim tudi pravijo, na katerih je stalna posadka 40 mož. So to kovinske ploščadi s stranmi od 30 m, na katerih morejo pristajati helikopterji. Ploščadi so zasidrane na dno morja z osmimi posebnimi sidri po 10 ton in imajo 12 m globoko podvodno strukturo, ki zdrži tudi pri najhujših nevihtah in prenese tudi visoke valove. V Louisiani so med zimskimi nevihtami takšne ploščadi zdržale tudi 8 m visoke valove in veter 60 milj na uro. S teh ploščadi je možno načeti vrtnje tudi na globini 180 m. Največja ploščad pa je osemogledna vrtna tudi pri 300 m morske globine.

Na takih globinah bodo vrtni s pomočjo najnovejših vrtnih strojev, ki so opremljeni tudi s televizijskimi kamerami, tako da na površini, na ploščadi, tehniki sproti nadzirajo, kaj se na globini tudi 300 m med vrtnjem dogaja.

Vrtnalne ploščadi «Blue Water» bodo prevratile tako rekoč vsak kvadratni meter tal pod Severnim morjem. «Črno zlato» je za Evropo izredno pomembno, kajti ne gre le za dobavljanje pogonskega goriva desetinam milijonov motornih vozil, ki krožijo po evropskih cestah in ki dobivajo sedaj «življenjski tok» iz Amerike, z Bližnjega vzhoda in deloma iz Sovjetske zveze, pač pa potrebujejo novih pogonskih goriv tudi vedno večja in večja evropska industrijska podjetja, ki se morajo zaradi konkurenčnosti v svetovni tekmi čimbolj usposobiti. In nafta ter zemeljski plin sta tista dva trenutno najprimernejša elementa, ki bi znala pri tem odločilno pomagati.

Radio Trst A
7.00 Kolar: 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Šopek slovenskih; 11.45 Naš jube-ko; 12.15 Podobe iz narave; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Prijetna srečanja; 17.00 Ansambel «Le Tigra» iz Gorice; 17.20 Pesem in ples; 18.15 Umetnost in pridivite; 18.30 Claude Debussy; 19.00 Kitaristi; 19.15 Slovensko gledališče na Tržaškem; 19.30 Harmonija zvokov in glasov; 20.00 Sport; 20.30 Simfonični koncert; v odmoru iz pesniških glasb; «Simon Gregorčič» nato Orkester Goodman; 22.30 Melodije.

Trst
12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 14.40 Potovanje na Orient.

Koper
7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 12.00 in 12.50 Glasba po želja; 13.45 Plošče; 14.00 Pesmi in ples; 14.45 Valček; 15.00 Jug. pevci popevke; 15.45 Oroški katek; 16.30 Simf. koncert; 17.40 Polke in valčki; 18.00 Prenos RL; 19.00 Harmonika Nando Monica; 19.30 Prenos RL; 22.15 Orkester Donnerja; 22.40 Bruchove skladbe.

Nacionalni program
6.30 Vreme na Ital. morjih; 8.15 Olimpijske igre; 9.30 Jutranji pozdrav; 10.35 Popevke; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.15 Operna antologija; 13.30 Olimpijske igre; 14.55 Vreme na Ital. morjih; 15.20

Slovenija
8.05 Glasbena matineja; 8.55 Pravičice in zgodbe; 9.10 Zbor «Slavček»; 9.25 Domači peči mle; 9.45 Glasba za jesen; 10.15 Zabavni zvoki; 10.45 Človek in zdravje; 10.55 Glasbena medigra;

Ital. televizija
18.00 Olimpijske igre; 20.00 Sport; 20.30 Dnevnik; 21.00 Neplj proti Berlinu; 22.25 Olimpijske igre; 22.55 Dnevnik.

II. KANAL
21.00 Dnevnik; 21.15 Warrenovo poročilo o umoru Kennedyja; 22.15 Papež McGroff.

Jug. televizija
16.00 Olimpiada v Tokiu; 17.10 Angleščina; 17.40 Kje je kaj; 18.00 Japonske Tokio; 18.00 Silke sveta; 18.25 Obzorik; 18.45 Olimpiada v Tokiu; 19.45 Propaganda oddaja; 20.00 Dnevnik; 20.30 Lirika; Skice; 20.40 Deset zadetkov — glasbena oddaja; 21.30 Propaganda oddaja; 21.35 TV akcija; 21.45 Kulturna tribuna; 22.15 Obzorik; 22.30 Komorni koncert; 22.45 Prenos iz Tokia.

S SEJE OBČINSKEGA SVETA V GORICI

**Tri področja: ob Ul. III. Armata, v Štandrežu in Ločniku
Spor o gradnji nebotičnika v Ul. Mazzini pred sodiščem**

V ponedeljek zvečer je imel tudi občinski svet v Gorici sejo, ki jo je otvoril župan dr. Gallarotti in voščilom za republiškega predsednika Segnija za skorajšnje temeljito okrevanje. Nato je svetovalec dr. Battello (KPI) komemoriral pokojnega vodjo Togliattija. Pridružil so se mu tudi vsi drugi svetovalci razen MSI za katere je odv. Pascoli izjavil, da komemoracijo odklanjajo.

drobno obrazložil glavne zametke mestnega urbanističnega načrta, ki predvideva predvsem tri razvojna področja in sicer: okrog ceste III. armata, v Standačju in v Ločniku, kjer zajemajo okrog 94 ha zemljišča. Stroški za izdelavo tega načrta so predvideni na 1,9 milijona lin, in so bili odobreni, čeprav so nekateri ugovarjali, češ da bi ga lahko izdelal občinski tehnični urad in prihranil ta izdelek.

Med ukrepi izvršnega odbora, ki so jih nato odobrili, je 350 tisoč lir stroškov za tisk 5000 izvodov brošure «O 20-letnici odpravnosti» dalje napeljava ulične razstavljalne v novem delu U. Roma, za kar bodo potrosili 2,1 milijona lir. Odobrili so med drugimi tudi pogodbo s podjetjem UGOTTI za električno napeljavo na pokopališču v Stan-drežu za nagrobne luči. Na zasebnik ni dražbi so oddali dela za obnovitev fasade pri starem delu občinske palače; delo je prevzelo podjetje Alberto Ziani s popustom 20 odst. na predračunsko vsoto 2.033.000 lir.

Sinoči se je seja nadaljevala in bomo o njej poročali v naši prihodnji številki.

POPRAVEK

V včerajšnji številki se nam je pri vnašanju korektur vrnila ne-

S SEJE POKRAJINSKEGA SVETA

Proračunski primanjkljaj znižan za okrog 85 milijonov

**Komemoracija Palmira Togliattija - Umaknitev pridržkov
za letališče v Ronkah - Novi pokrajinski svetovalci**

Pretekli ponedeljek zvečer je bila v Gorici prva seja jesenskega zasedanja pokrajinskega sveta. Svetovalec KPI Marini je na začetku imel komemoracijo za Palmiro Togliattiemu ter na kratko orisal njegov lik borca za osvoboditev izpod fašizma in za socializem ter poudaril, da je današnja Italija rezultat tudi njegovih prizadevanj. Nato je predsednik dr. Chentorillo predlagal enominutni molk v počastitev njegovega spomina.

Takoj za tem pa je predlagal naj se pošlje predsedniku Segniju brzo-

ski vladi za vključitev v državni petletni investicijski načrt. Debatu je začela Selitveča (KPI) vanjo pa je posegala čela vrsta drugih svetovalcev vseh političnih skupin. Predsednik je pri tem pojasnil, da je treba ločiti vsedržavni investicijski načrt in pa delžno programacijo, za katero zbira podatke deložni odbornik Coceani. Ta del debate se je zaključil z obljubo, da bodo na eni priložnosti še obravnavali nekatere interpelacije KPI, ki niso prejele zadovoljivega odgovora.

Sledila je odobritev sklepov izvrš-

Sledila je debata o seznamu naj-nujnejših del za našo pokrajino, kot so ga pokrajina in trgovinska zbornica predložili deželni vladi, da ga bo s.s. svoje strani predložila nim-

negi odbora, med katerimi so bili razni prispevki in doklada za 13. plačo pokrajinskim uslužbencem, za kar so potrošili 6,3 milijona lir. Svetovalci so odobrili odstop svetovalcev dr. Sampiera (MSI) ki se je oddelil iz Gorice in Ferruccio

REZULTATI VOLITEV V TRŽIČU

CGIL je ohranila večino v notranjih komisijah CRDA in OET

Med delavci v CRDA ima CGIL 58.6 odst. in pri OET 62 odst. glasov

V ponedeljek so bile v ladjedelniški CRDA v Trzinu v tovarni OBT istotam volitve novih notranjih komisij in pozno ponedeljo so bile objavljeni o teh volitvah izradni rezultati. V bistvu so volitve prinesle le malo sprememb in so potrdile ponovno zmago sindikata CGHPTOM, ki so ohranili večino v notranjih komisijah obeh tovarn. Omenimo naj še, da so delavci v CRDA tokrat izvolili dva predstavnika manj in sicer 9 namesto dosedanjih 11, ker se je med tem znižalo število zaposlenih delavcev. Pri uradnikih v tem oziru ni bilo sprememb. Številčni podatki so naslednji:

20.1 odst. in 2 mesti; UIL 506 glasov ali 14.20 in eno mesto; CISNAL 132 glasov in nobenega sedela.

C R D A URAĐNIKI: Vpisanih: 663; volilo 759; neveljavnih 11 in belih 32. CISL 279 glasov ali 39 odst. in en sedež; CGIL 120 glasov ali 16.7 odst. in nobenega sedela; UIL 317 glasov ali 44 odst. in 1 sedež.

OET DELAVCI: Vpisanih 608 volivcev; volilo 580; veljavnih 547; neveljavnih 11 in belih 22 glasovnik. CGIL-FIOM 321 glasov ali 58.68 odst. in 3 sedeže; UIL 122 glasov ali 22.30 odst. in 1 sedež; CISL 104 glasove ali 19.01 odst. in 1 sedež.

CRDA DELAVCI: Vpisanih voliv-
cev 4011; volilo 3740; neveljavnih
glasovnic 71 in 97 belih. CGIL-
FIOM je prejela 2214 glasov ali 62
odst. ter bo imela šest mest v no-
vi komisiji; CISL 720 glasov ali

OET URADNIKI: Vpisanih 212; volilo 178; veljavnih 158; neveljavnih 4 in 16 belih glasovnic. UIL 125 glasov ali 69.12 odst. in 2 sedeža; CISL 33 glasov ali 20.88 odst. in nobenega sedeža.

FRANCE MAGAJNA 2

MUHAVOSTI LEPOTE

Navdušen pesnik bi rekel, da je bil to prizor za bogove. Morda za kakšne zelo skromne bogove, za tiste pa, ki dajo nekaj na delikatnost in estetiko, pravo gotovo ne. Praviro strokovnjaki, da je velika slast za tistega, ki skozi ključavnico ali kako drugačno luknjico v vratih, kuka v notranjost kopalnice, kjer se »ona« — pretežno pa »ona« — umiva, izpostavlja prhi in se otira z brisačo. Če strokovnjaki tako pravijo, je to tudi res. Toda, da bi kdo, ki bi takrat v Diazovi ulici kukal na nas, imel od tega nekaj slasti, bi to bilo neverjetno čudo. Ze mi sam smo se sramovali lastne »klopote in je bil že v tem problem, kam naj upremo oči, da nas ne bi kdo osumil nedostojnega »občudovanja«. Zadržega vseskozi vseh. In da bo ta zadržega ne-koliko s poprom začinjena, moram povedati še, da smo ime-

li med seboj celo slovenskega duhovnika, ki se je tudi moral odzvati pozivu. Bil je to naš znameniti enigmatik »Domen«. Naravno, njegova zadrega sprič našega »strip-teasa« je bila veliko večja od naše. Saj smo bili — same starine — najbrž vsi več ali manj utrjeni greniki. Gospod župnik je takoj ob prihodu stopil pred mrkega polkovnika in ga poprosil, naj mu dovoli, da se ne sieče takoj, ampak da počaka do zadnjega. Polkovnik je dovolil. Gospod Domen se je stisnil v kot k oknu, potegnil iz žepa brevir in se zamaknil vanj. Nič več se ni brigal za naš »strip-tease« oziroma za naš »lepotni kontest«. Kajti v tem, ko smo se goloritci postavljali v vrsto, je nekdo blednil, da bomo ite-stega, ki ga bo komisija spoznala za najlepšega, počastili z nazivom »mister Trst« in moral nam bo zato dati za pijačo.

In pri tem dogodku, ki je v vseh podrobnostih resničen, mi je prišel spet na misel prebrani esej o lepoti človeškega telesa. Tu sem gledal to lepoto na debelo. Ne samo gledal, tudi vohal sem gol! Stara resnica je, da se fantje vse krajev, če le niso kot kreteni popolnoma brez čuta sramu, dan pred naborem temeljito umijejo in okopajo, na dan nabora pa oblečejo najčistejšo srajco in najčistejše spodnjice, ki jih premorejo. Tudi pri tem je o pisanelem našem »strip-teasus« sem videl, da ni med nami nikogar, ki bi ne bil oblečen v čistot perilo in ki bi ne bil umit. In vendar je navzlic temu, ko smo se slekti, zavijali v sobi kar se da ogaben vzduh. Ne pravim, da je bil tako močan kot je tisti v ljubljanski tovarni kleja, ni bil tudi tak kot ga občutijo sosedje skladišča svežih in surovih živalskih kož, morda niti ne tolik kot ga je občutili v svinjnjakih grofice Marice, bil pa je močan dovolj, da smo ga čutili vsi in dan je najobutljivšeim skoró obračal želodec. Na srečo se človeški nos vsakemu vonitu

kmalu privadi ali otopi in tako smo proti koncu na to povsem pozabili in si domišljali, da vdhujemo najčistejši ozon.

Na tej naborni pridrletvi sem videl to pot najbolj množično razstavo moških teles in njihovih lepot in ko sem se vračal z nje popolnoma hladden, bolj hladen kot sladoled pozimi, mi niti na misel ni prišlo, da bi se vprašal, če bi ostal tako hladen tudi, ko bi gledal enako razstavo ženskih teles. Sam sebi nisem nič odgovoril, a če bi me vprašal kdo drug, javno recimo, bi prav gotovo hlinavsko prikimal. V takih stvareh ne smemo mi moški biti preveč odkritosrčni!

Približno stotisočkrat smo že mislili trditi, da smo pod kožo vsi enaki. Strogo znanstveno vzeto to seveda ne drži, ker nekateri smo pod kožo mastni kot polhi v jesei po bogati letini orehov, drugi pa spet take trlice, da bi ne napredeli greha, tudi če bi jih pojedli na veliki petek. A za to pa zdaj ne gre. Važno je to, da se v teh trditvah skriva resnica, ki jo že nekaj časa pod roko prinašam na dan.

Namređ: vsa naša lepota, pa naj bo opevana od vseh pesnikov sveta, je skrita edino!ve v eni sami desetinki milimetra debeline naše kože. Naša lepota je pravzaprav lepota več ali manj okusno prepleksane sobe.

Da ne bo pomote: ko govorim o «naši lepoti», mislim samo na lepoto nežnega spola, kajti samo ta ima resnično vrednost. Lepota moške kože sploh nikjer na svetu ne kora. Je kakor ponarejen donar. Tudi deklice ljubečega srca je kdo ve kaj ne cenijo. One se pustijo objeti ali tudi same objamejo le tistemu ali tiste- ga fanta, ki je korajžnej, ki ima v družbi nekaj veljave, ki ni razcapan nemanic in ki zna s pravo junaško odločnostjo prisiliti poljub natančno tja, kjer ga je najbolj občutiti! Fantje, ki se jim od strahu tresejo kolena, ki v stiski samo ječajo, namesto da bi zavpili «auf premiej!auf duss» in udarili s petami po tleh, so v lepoh očeh zalih deklic v napredju obsojeni na smrt, pa čeprav je njihova polt gladka in blesteca kot najčistejša svila.

Pravzaprav je taka polt pri fantu velikanska hiba, ki jo

normalna dekleta z ogorenostjo prežirajo. Takim fantom pravijo ameriška dekleta »sissy boys«, evropske punce jim pa rečejo »gigři«. Obe oznaki izhajata iz angleščine in sta izstopnega pomena. »Sissy« je mvestest feminiziran moški, ki se ne zna in ne more nikjer uveljaviti, ki se ne upa na nikoli udariti s pestjo po mizi, zna pa imenitno maziliti z lepimi kremami in se parfumi z rožnim oljem, da je celo zrak sto metrov okoli njega odišavljen. Izraz »gigři« je na tiskovna napaka, ki se je kdaj kdaj pripetila neznani mu stavcu ter se nato nasilno vrnila v besedne zaklade vseh evropskih jezikov. Ta beseda je zloženka dveh, namreč pravilno, »che-giri«, kjer »che« (iz »govori«-his) pomenja zaimsekona, druga beseda »giri« (iz »govori«-giri) pa pomenja dedico. Beseda »gigři« (pravilno che-giri) nam torej predstavlja nadčlanenega in po vseh zbabah dediščega maminega srčka, ki je sicer v moški obleki, drugače pa tak »čbaji tip«, da je celo po neznemu ženskem spolu ogaben. V nedavni preteklosti so bili med nami taki tipi tudi v vsehkih uniformah. Za

lako vrsto gentlemanov imamo
ni Slovenci že precej udoma-
cen izraz »frajlica«.

Sicer pa moram tudi prizna-
ti, da imamo v zgodovini slo-
veštva tudi nekaj zelo slavnih
»gigolov«, ki ne bodo nikoli po-
pajbljeni. Vzemimo lepota Apo-
tona. To je bil prekrasen svile-
nopoti fant, gladek in brez ko-
žne. Pa kaj bi se njemu uduili.
To je bil sin bogov (sin Zeusa
in Lete) in zato je tudi sam
bog. Kraljeval je na vršcu O-
limpu v Grčiji, kjer je bilo le-
povišje še mnogih drugih slav-
nih bogov tistega davnega ča-
sa. Marmornati posnetek pro-
totege bronastega kipa Apola-
na hranijo danes v vatikan-
skem umetniškem muzeju, sta-
rim pa doplo vina, da boste
posnetek (morda mavčen) va-
likanskega posnetka našli tudi
v tržaškem muzeju lepih u-
metnosti. Pojdite ga gledat in
občudujte, ne bo vam žal.

Drugi zelo slaven lepotec dav-
nine je bil tudi Grk Ime mu
je bilo Narcis. Ta je bil sele
slaven gigli, ta! Po lepoti bi
posled delal takih kot sva
zani in urednik Primorskega
inevnika. Samo veliko hibo je
mel — ni maral za punce. De-
mel — si slika za ním kot ose-

za zrelo hruško, on pa jih je brezbrinjo odbijal. Reva ni ni vedel, zakaj. Se le ko ne tega sončnega dne pokleknil tomlunčuko kristalno čiste volice, da se bo napil, je zagledal v njej odseve svoje rajskosti. Da bi tega nikoli ne bi storil! Ko je namreč videl, kako je nebesko lep, se je sam naveda sam nesmrtno zaljublil. Ker se jeveda sam s seboj ni mogel poročiti, je od nesrečne ljubene do sebe hiral in hiral ter končno od žalosti umrl.

Najbrž ne bi bilo prav, ko bi se naprej nateval moške nepotice, zlasti ne tiste iz davnosti, ki so brez praktične vrednosti, če gledamo s stališča današnjih delc. V novejših časih je klic tisti, ki s svojimi načelnimi junaki vznemirja mladožence med mladih deklet.

Ko je, recimo za primero, zašel na filmskem platnu obraz Rodolfa Valentina, so ti mlada in stara — škripala — pokala in se drobila, kakor slabo zgrajeni podstrešni čimurji današnjih stavb. Seve, tudi mi moški nismo bili takrat brez greha.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNISTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6 II TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 II Telefon 33-82 - UPRAVA: TRST - UL. SV. FRANCIŠKA št. 20 - Telefon 37-338 - NAROČNINA: mesečna 800 lir - Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir - SPRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din - Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11.5374 - Za SPRJ: ADIT, OZS, Ljubljana, Stari trg 3/I, telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 - OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stropca: trgovski 150, finančno upravnih 250, osmrtnice 150 lir - Mail oglasji 40 lir beseda. - Oglasi tržške in gospodarske pokrajine 50 naročajo pri upravi. - Iz vseh drugih pokrajin Italije pri »Società Pubblicità Italiana« - Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO - Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst.